

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 440. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602342416/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

- 256 *I Dansen jeg Dig møder*: unøjagtigt citat fra J.L. Heiberg: *De Danske i Paris*, 1832. I første akt synger Ernest: »I Dansen du mig møder. – moers: lyngheder, højtliggende moser.
- 258 *canti popolari*: folkesange. – *Io vado piano, piano* . . . : L'astinjjo, æseldrivere: Jeg vandret langsomt, langsomt/Op ad Bjerget, tungt det faldet/Hvis jeg finder min Nina hjemme/Jeg rut Maaltid med hende holder. (Berggreen: *Folkesange*, Bk. VII, nr. 23, 1866), jf. n. t. s. 237.
- 264 *Concordepladsen*: plads i det centrale Paris – og opholdt . . . Versailles: JK var selv i Paris i 1888. På hans arbejdsbord lå flere sten med inskriptioner, bl.a. en med Versailles – *Obelisken*: den såkaldte Luxor-obelisk, hvis indskrift herovermer den egyptiske farao Ramses den Andens bedrifter.
- 266 *Ingen kan tjene to Herrer*: Matthæus 6,24. – *Volmer*: romantikken henlagde sin digtning om Volmer (Valdemar) og Tove til Valdemar Atterdag, fordi Arild Huitfeldt i Den anden Part Chronologiae, 1601, og Peder Syv i sin folkeviseudgave, 1695, omtalte dronningen som Helvig, dvs. Valdemar Atterdags dronning. Svend Grundtvig påviste i *Danmarks gamle Folkeviser*, bd. 3, 1862, optr. 1966, at det drejede sig om Valdemar den Store. – *Gurre*: efter folkesagnet ville Valdemar Atterdag lade Gud beholde sit burremerig, når blot han selv måtte beholde Gurre.
- 268 *det nye Gade- og Parkanlæg*: Ørstedsparken, anlagt 1876-1879
- 269 *høvandet Kvarter*: 23,6 cm.
- 271 *Njála*, de. Njals saga, 17. Kap.: om Thjostólf's drab på Glum. Det synes tilfældigt, at Dr. Fensmark gennemgår netop dette kapitel. – *Filosofgangen*: strækning langs Vestervold fra Vartov til Ny Kongensgade.
- 273 *det nye Kvægtov*: bygget 1879, strakte sig fra Kvægtorvsvej i sydvestlig retning. – *bedaget sig*: stilnet af. – *Georg Brandes' Forelæsninger*: forelæst 1874, efteråret 1875.
- 276 *Bezique*: kortspil.
- 277 *Livsgen*: person, som er en andens ejendom (som træf o.lign.), dog ikke altid uden en form for tetsbeskyttelse.
- 280 *en meget udpræget Realisme*: kundskaber i matematik, fysik, kemi og andre naturfag.
- 281 *Ballen er hær*: om sydehø oppustethed.
- 284 *Slet*: høst, høst.
- 285 *Valgmængde*: en menighed, som er dannet ved frivillig sammenslutning af et lovbeholdt antal medlemmer af Folkekirken om en særlig præst.
- 294 *Monsieur est servi*: fr., så er der serveret, hr.
- 297 *mine smaa Pappenheimere*: soldater i ryttergeneralen Pappenheims regiment, som indgik i de kejserlige styrker under Trediveårskrigen. Senere brugt ironisk: »Jeg kender mine pappenheimeres. Jf. Schiller: *Wallensteins Tod*, 3. akt, 1800.
- 299 *déjeuner dinatoire*: solidt frokostmåltid.
- 300 *Vildt fyrrer Fjog*: 1. strofe, 1. vers af Chr. Winthers digt *I Hjemmet*, *Samlede Digtninger* I, 220, 1860.